

زیست شناسی قارچ *Monilinia laxa* عامل بیماری پوسیدگی قهوه ای گیلاس در استان گیلانسید عبدالله هاشمی باباجیدری^۱، سید اکبر خداپرست^۱ و ضیاءالدین بنی هاشمی^۲^۱ بخش گیاه پزشکی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه گیلان، ۲- بخش گیاه پزشکی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شیراز، hashemiabdollah@yahoo.com

به منظور مطالعه جنبه های زیست‌شناسی *Monilinia laxa* عامل اصلی پوسیدگی قهوه ای گیلاس از باغهای گیلاس ناحیه تالش در طول سالهای ۸۵-۱۳۸۴ بازدید به عمل آمد و از میوه های مومیایی شده و سر شاخه ها نمونه برداری شد جهت بررسی تشکیل یا عدم تشکیل فرم جنسی قارچ عامل بیماری، سطح زمین در زیر درختان در فروردین و اسفند ۱۳۸۴ و فروردین ۱۳۸۵ به دقت بررسی گردید. میوه های گیلاس مومیایی شده در اواخر آبانماه ۱۳۸۴ از روی درختان جمع آوری و برای تولید آپوتسیوم تحت شرایط مزرعه ای و آزمایشگاهی قرار داده شدند. عامل این بیماری در شرایط طبیعی، در کونیه های آزمایشی مزرعه ای و آزمایشگاهی قوم جنسی تولید نکرد و دماهای پایین سبب تحریک کنیدی زایی قارچ شد. در بهار ۱۳۸۴ و ۱۳۸۵ میوه های گیلاس باقیمانده روی درخت، پس از زمستانگذرانی در سطح خود تولید اسپورودوکیموم های فراوان نمودند و کنیدیهای حاصل از آن نیز دارای قدرت جوانه زنی بالایی بودند. گیلاس های مومیایی شده در سطح زمین پوسیده شده و در فصل زراعی بعد فقط هسته آنها باقی ماند و هیچگونه اسپورودوکیموم یا آپوتسیوم در سطح آنها تشکیل نگردید. در بررسی سرشاخه ها و شاخکرها در بهار و اسفند ۱۳۸۴ و فروردین ۱۳۸۵ هیچگونه تولید کنیدی روی نمونه های طبیعی و آزمایشگاهی مشاهده نشد. از کشت بافت خاشبه شانکرها نیز قارچ *Monilinia* بدست نیامد، بنابراین به نظر می رسد فرم غیر جنسی تشکیل شده روی میوه های مومیایی باقیمانده روی درخت از سال قبل عامل زمستانگذرانی و انتشار اصلی این بیمارگر باشند.

Biology of *Monilinia laxa*, the causal agent of cherry brown rot in Guilan provinceS. A. Hashemi Babajedari¹, S. A. Khodaparast¹ and Z. Banhashemi²¹-Department of Plant Protection, College of Agriculture, Guilan University. ²- Department of Plant Protection, College of Agriculture, Shiraz University. hashemiabdollah@yahoo.com

During 2005-2006 in order to study some aspects of biology of *Monilinia laxa*, the main causal agent of cherry brown rot, some cherry orchards were visited. Mummified fruits and twigs with cankers were collected. On March and April 2005 and April 2006, the orchard floor under each tree was carefully searched to find the sexual form of this pathogen. The mummified fruits were collected in early October and incubated in laboratory and orchard conditions for apothecium production. The pathogen didn't produce apothecia under orchard and laboratory conditions. The cold temperature treatment in refrigerator induced sporulation of the fungus. In spring of 2005 and 2006, mummified cherry fruits remaining on the trees produced many sporodochia after overwintering. Conidia recovered from sporodochia had high germination power. Mummified cherries on orchard floor were rotted and only their stone remained and no sporodochia or apothecia were produced on their surfaces in the following year. No conidia were produced on branch cankers and the fungus did not isolated from these cankers collected in spring and late winter 2005 and April, 2006. Therefore, it seems that asexual form from last year mummified fruits is the most important source of overwintering, dispersal and pathogenicity.